

Libor Kunte, Václav Zelený: Okrasné rostliny tropů a subtropů

Je až nepochopitelné, že knihu, která konečně vyšla a znamená na našem trhu výrazný přínos, samo nakladatelství prezentovalo spíše jako pěstitelskou příručku, kterých je všude k dostání až až. V tomto případě ale jde o publikaci, pro kterou mají Němci pěkné pojmenování Exkursionsflora. Jedete-li na dovolenou do Středomoří či dokonce do tropů, pak je pro zájemce o místní či v parcích pěstovanou flóru tato příručka doslova nepostradatelná.

Oba autoři mají z těchto oblastí bohaté zkušenosti a navíc soustředili fotoarchiv, který jim dovolil knížku výtečně ilustrovat. Publikace je přehledně členěná, skvělý nápad je pojmenování každého druhu v hlavních světových jazycích, údaje o rostlinách obsahují vše, co člověk k jejich determinaci potřebuje, a navíc i řadu zajímavostí.

Recenzent je z principu šťoura a toto očekávání tedy naplním. Jedinou věc vidím jako skutečný nedostatek: autoři totiž nevyužili znamenitou možnost seznámit veřejnost s moderní taxonomií, tedy s novým systémem vzniklým v Uppsale a později potvrzeným v Missouri, který přitom platí již více než desetiletí. Stačí nahléd-

nout do World Checklist of Monocotyledons (Světového seznamu jednoděložných rostlin), publikovaného i na internetu Královskou botanickou zahradou v Kew, abychom si ověřili, že tento systém se již obecně přijímá. Nemusel bych se pak zmiňovat o tom, že např. rod *Dasylyrion* dnes radíme k čeledi *Asparagaceae*, helikonie mají čeleď samostatnou, anebo *Asarina* (a už je jedno, zda není přesnější někde použít *Maurandya* či *Lophospermum*) patří mezi *Plantaginaceae*.

Několik podobných chyb se vloudilo i do popisů, např. *Acidanthera murielae* je jednoznačně *Gladiolus* (celý rod *Acidanthera* zanikl a jednotlivé druhy se řadí i k rodům *Hesperanthera*, *Geissorhiza*, *Radinosophon* aj.), *Cortaderia selloana* nemá synonymum *C. argentea* (to je samostatný druh, někdy řazený k rodu *Gynerium*) a lotosy patří výhradně do čeledi *Nelumbonaceae*, která nemá s lekníny (ani dalšími skupinami řazenými k *Proteales*) nic společného. K překlepu došlo u rodu *Etilingera*, který neopylují kolibříci (ti v jihovýchodní Asii nežijí), ale strdimilové, což autoři v dalším vydání jistě opraví sami.

Grevillea robusta, foto V. Zelený

Okrasné rostliny tropů a subtropů

• Libor Kunte • Václav Zelený •

• známé a neznámé exotické rostliny
• návody na pěstování v našich podmínkách
© GRADA

Zmíněný druh však nekvete po celý rok, ale má jasně definované asi dvouměsíční období květu. Pár pěstitelských zkušeností mi chybí např. u rodu *Anigozanthos*, kde jde doporučit ošetření výsevů ohněm, u *Arun-do donax* a *Cobaea* by mohlo být zmíněno, že se snadno množí řízkováním, a ti, kteří touží po *Strelitzia*, by možná uvítali varování před porušením křehkých kořenů při přesazování. Drobné nedostatky provází rody *Xanthosoma* (*X. robustum* roste nejen v Mexiku, ale v celé Střední Americe, naopak *X. sagittifolium* v Mexiku neroste vůbec), *Aristolochia* (*A. gigantea* nepáchne, ale krásně citronově voní), bylo by vhodné doplnit systematiku pěstovaných *Acalypha* či opravit *Alocasia macrorrhiza* na správné *macrorrhizos*.

Neodpustím si jednu skutečně vážně míněnou poznámku, i když se autorů asi přímo netýká, a to české názvosloví. *Gunnera palmata* by si jistě zasloužila lepší název než rukatá (stačí překlad dlanitá), česká transkripce puja se mi zdá podivná (a ypsilon v *Puya* se vyslovuje stejně) a konečně bych nezkresloval jména pánů Bougainvillea a Tillandse, na jejichž počest byly rody pojmenovány, a nebral bych jim jedno „l“.

Knihla však je v každém případě více než vítaným přírůstkem a bude nesmírně užitečným průvodcem turistů po parcích a zahradách v teplém klimatickém pásu.

Grada, Praha 2009, 228 str.
Cena 299 Kč